

Uudistuvan jätepolitiikan vaikutuksia maaseudun jätehuoltoon

Ratkaisuja maaseudun jätehuollon ja kierrätyksen haasteisiin

24.9.2020

Sirje Stén

Ympäristöministeriö

EU:n jätesäädöspaketti

- 4 direktiiviä, joilla muutettiin kuutta jätealan direktiiviä
 - **Jätedirektiivin** muutos 2018/851
 - **Pakkausjätedirektiivin** muutos 2018/852
 - **Kaatopaikkadirektiivin** muutos 2018/850
 - **Romuajoneuvo-, paristo- ja SER-direktiivien** muutos 2018/849
- Tuli voimaan 4.7.2018 ja olisi pitänyt laittaa täytäntöön kansallisessa lainsäädännössä 5.7.2020.
 - **Olellaisia muutoksia jätelakiin ja lähes kaikkiin jätealan asetuksiin**
 - **Jätelain muutoksen aikataulu - marraskuussa HE eduskuntaan**

Mikä muuttui EU:n jätesäädöspaketissa?

Jätehierarkian vahvistaminen

Jätteen määrän ja haitallisuuden vähentäminen

- Elintarvikejätteen, roskaantumisen vähentäminen
- Uudelleenkäytön lisääminen
- Ilmoittaminen esineiden vaarallisista aineista (SVHC)

Kierrätyksen lisääminen

- Yhdyskuntajätteet, pakkausjätteet, jäteöljy
- Erilliskeräyksen tehostaminen

Kaatopaikkakäsittelyn vähentäminen

- tavoitteet, kiellot

Tuottajavastuujärjestelmien harmonisointi

- vähimmäisvaatimukset

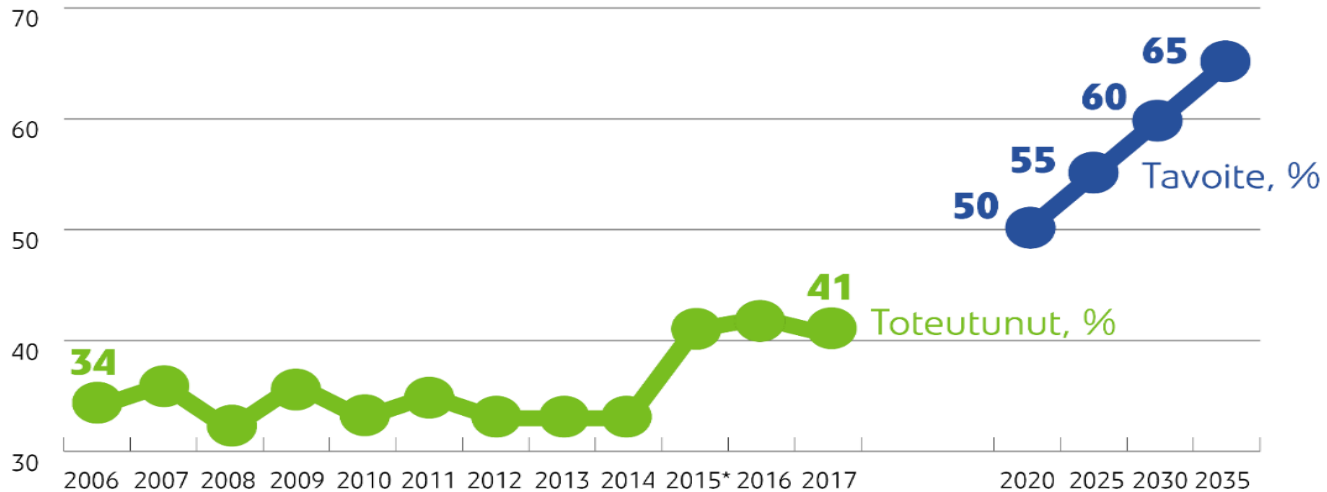
Sujuvoittaminen

- EoW- ja sivutuotemenettelyt

Seurannan tehostaminen, jätetietojen vertailukelpoisuuden parantaminen

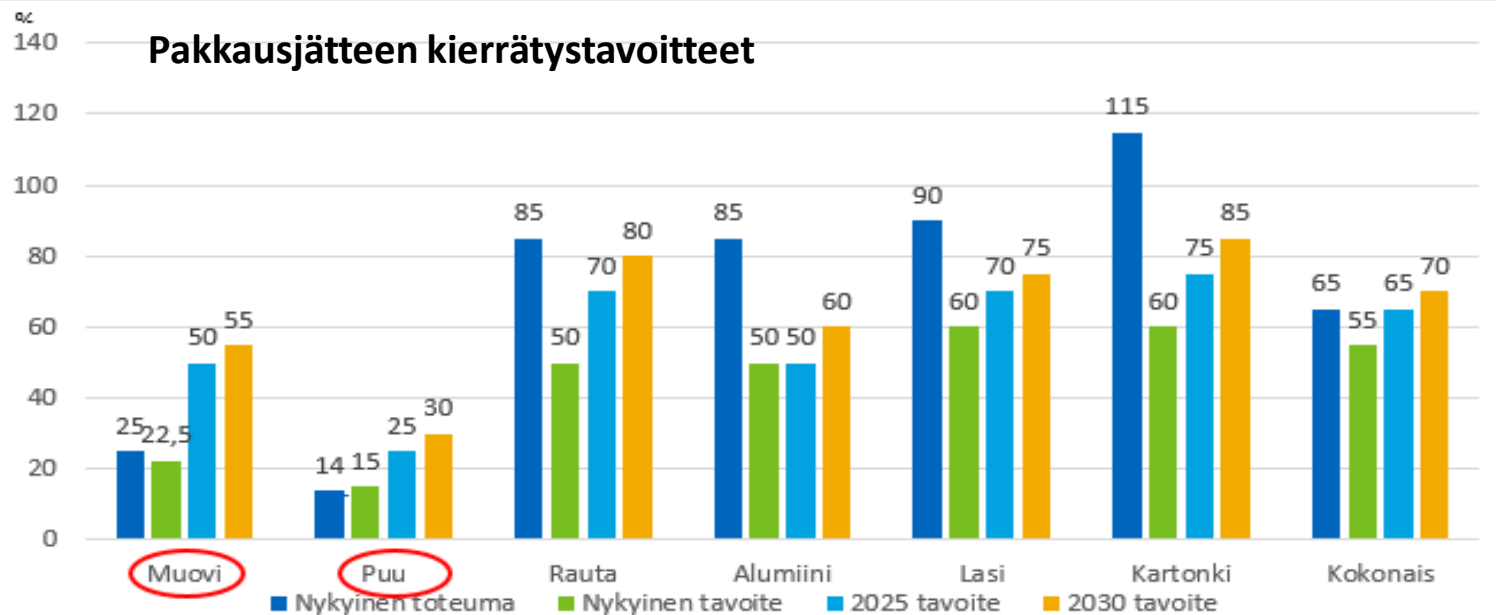
- Tavoitteiden laskentamenetelmien harmonisointi
- Vaarallisten jätteiden jäljitettävyyden parantaminen (sähköinen raportointi)
- Jäsenmaiden raportoinnin laajentaminen ja tarkentaminen

Yhdyskuntajätteen kierrätysaste ja tavoitteet

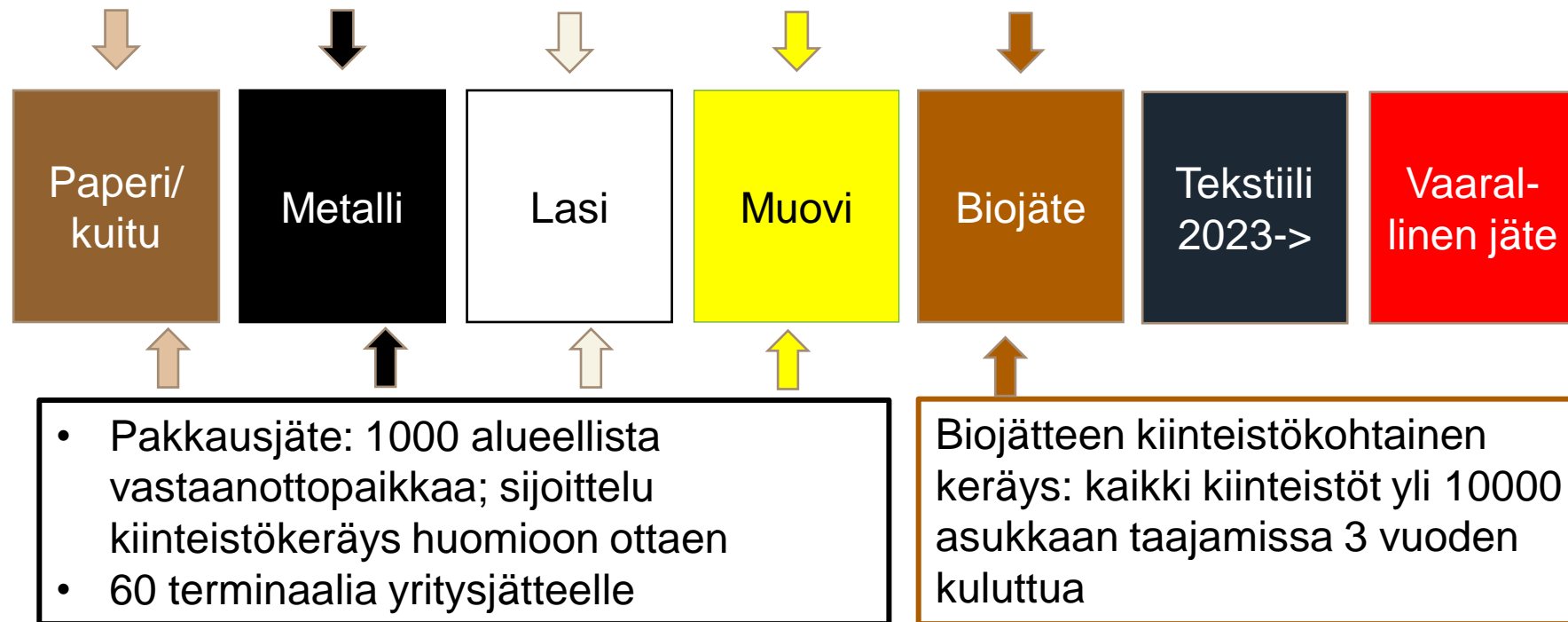
*Kuitupakkausten tilastointimenetelmään tehtiin muutos.

Yhdyskuntajätteen sekä pakkausjätteen kierrätysaste ja -tavoitteet

Jätelain luonnos: erilliskeräysvelvoitteet

- Pakollinen kiinteistökohtainen keräys vähintään 5 huoneiston asuinkiinteistöiltä taajamissa 2 v kuluttua lain voimaantulosta
- Vastaava vaatimus hallinto-, palvelu- ja elinkeinotoiminnalle 1 v kuluttua
- Kunta tai jätteen haltija voi poiketa em. vaatimuksista tietyin edellytyksin

Jätelakiehdotuksen vaikutus maaseudulla

- Uudelleenkäytön ja kierrätyksen mahdollisuuksien parantuminen
- Kierrätystavoitteiden nosto (yhdyskuntajätteet, pakkausjätteet)
 - Erilliskeräysvelvoitteet jäteasetukseen, kunnallisin määräyksin voi perustellusti lieventää tai laajentaa
 - Maaseututaajamien kiinteistöjen lajittelu paranee
 - 1000 aluekeräyspistettä pakkausjätteille
 - Kuljetusjärjestelmän muutos yhdyskuntajätteessä
 - Kunnan järjestämä kuljetusjärjestelmä yhdyskuntajätteissä (sekajäte- ja biojätekeräys)
 - Sakokaivolietteen kuljetuksessa edelleen kaksoisjärjestelmä – kunnan päätös

Erilliskeräys asukkaan näkökulmasta

- Lähtökohta: kunta tarjoaa pakkausjätteen ja biojätteen erilliskeräyspalvelun joko asetuksen velvoittamana tai antamansa jätehuoltomääräyksen perusteella.
- Jos kunta ei erilliskerää, kiinteistön haltija voi hankkia palvelun suoraan yksityiseltä palveluntuottajalta.
- Tavoite on, ettei synny päällekkäisiä tai rinnakkaisia järjestelmiä

Kuljetusjärjestelmämuutos jätelakiehdotuksessa

- Kaksoisjärjestelmän lakkauttaminen
 - Siirrytään kunnan keskitettyyn kilpailutukseen kiinteän jätteen kuljetuksissa
 - Kiinteistönhaltijan järjestämä kuljetus lakkaa
 - Siirtymäajat: erilliskerätty jäte 2v, sekajäte 5 v,
- Lausuntopalaute
 - Laaja kannatus kuntatoimijoiden keskuudessa
 - Jätealan yrittäjät kritisoivat: kaksoisjärjestelmästä luopumista, jätekuljetusten kilpailuttamista koskevan sääntelyn (JL 36 §) epämääräisyyttä tai heikkoa vaikuttavuutta sekä ehdotettujen siirtymäaikojen lyhyyttä

Muuta maaseudun kiertotalouden edistämiseksi

- **Ravinteiden kierrätyksen ja jätevesien käsittelyn energiatehokkuuden hankkeet - Uusi avustushaku aukeaa 24.9.2020**
 - Jaossa 13 miljoonaa euroa, haku avoinna 30.10.2020 saakka
 - Rahoitetaan hankkeita, jotka edistävät jätevesien ravinteiden kierrätystä, parantavat jätevesien käsittelyn energiatehokkuutta ja/tai energian talteenottoa taikka tukevat ravinteiden kierrätyksen symbiooseja.
 - Hankkeet toteuttavat ravinteiden kierrätysohjelmaa (Raki) tai ovat valtion lisätalousarviossa esitettyjä kunnille kohdistettuja talouden nopeaa elpymistä tukevia toimia.
 - Lisätietoa <https://www.ym.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Uutiset> ja www.ym.fi/ravinteidenkierratys

Maaseudun kiertotalouden edistämiseksi

- **Muovitekartta ja maatalouden muovit**
- Tavoitteena tehostaa maatalous- ja puutarhamuovien kierrätystä ja korvaamista
 - Etsitään kustannustehokkaita ratkaisuja kierrätykseen
 - Panostetaan uusien biopohjaisten ja täysin biohajoavien katemateriaalien kehitykseen
 - Lisätään tietoa muovin vaikutuksista maaperässä
 - Mikromuovien rajoittaminen EU:ssa

<https://muovitekartta.fi/toimenpiteet/tehostetaan-maatalous-ja-puutarhamuovien-kierratysta-ja-korvaamista/>

Valtakunnallista jätesuunnitelman päivitys vuoteen 2027

- Suunnitelma on valtionhallintoa sitova
- Sisältää materiaalitehokkuuden ja jätehuollon tavoitteet tuleviksi vuosiksi
- Toimenpiteet siirtymässä kiertotalouteen
 - Mm. Biokaasutuotannon lisäys

Kysymyksiä osallistujille:

- Mitä maaseudun kiertotalouden edistämiseksi pitäisi tehdä seuraavien vuosien aikana?
- Mitä valtio voisi tehdä maaseudun kiertotalouden edistämiseksi?

• <https://www.ymparisto.fi/fi->

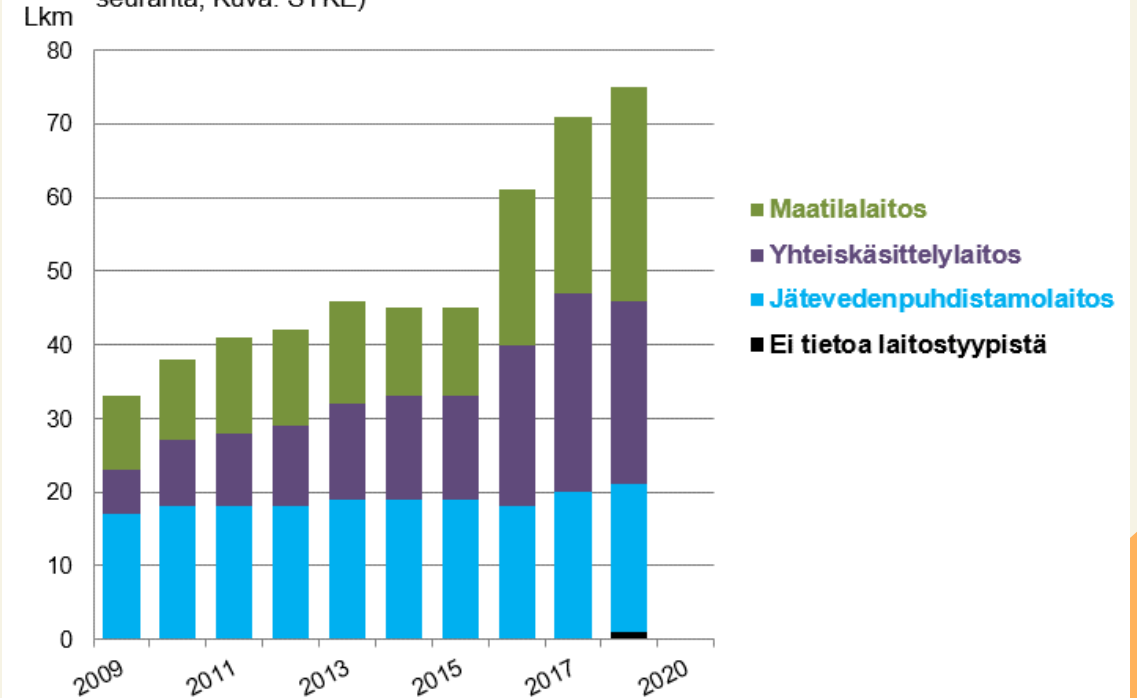
[FI/Ymparisto/Jatteet/Valtakunnallinen_jatesuunnitelma](https://www.ymparisto.fi/fi-)

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Toiminnassa olevien biokaasulaitosten määrän kehitys

(Lähteet: Suomen biokaasulaitosrekisteri; VAHTI/YLVA-tietojärjestelmä; VALTSU-seuranta; Kuva: SYKE)

Kiitos !

Sirje Stén
sirje.sten@ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

